

Laura Cantero Tubella

ANÀLISI D'ERRADES: LA CONCORDANÇA DE NOMBRE
EN ALEMANYS APRENENTS DE CASTELLÀ

Treball acadèmic de 4t curs

Traducció i Interpretació
Universitat Pompeu i Fabra
Tutora: Carmen Pérez
Juny 2008

ÍNDEX

1. Resum.....	1
2. Introducció.....	3
3. Mètode:	
a) Subjectes.....	4
b) Materials.....	4
c) Procediment.....	5
d) Anàlisi.....	6
4. Resultats.....	18
5. Discussió – Conclusió.....	25
6. Bibliografia.....	27
7. Annexos.....	28

ÍNDIX DE TAULES I GRÀFIQUES

Taula 1: Variables dels subjectes analitzats.....	7
Taula 2: Descripció de les habilitats dels subjectes de nivell <i>Pre-Intermediate</i> (Consell Europeu).....	9
Taula 3: Anàlisi d'errors als exercicis grup A.....	10
Taula 4: Anàlisi d'errors de redacció grup A.....	12
Taula 5: Anàlisi d'errors als exercicis grup B.....	14
Taula 6: Anàlisi d'errors de redacció grup B.....	16
Gràfica 1: Nivell d'aparició d'errors de concordança de nombre. Grup A.....	18
Gràfica 2: Tipologia d'error de concordança de nombre. Grup A.....	19
Gràfica 3: Nivell d'aparició d'errors de concordança de nombre. Grup B.....	20
Gràfica 4: Tipologia d'error de concordança de nombre. Grup B.....	21
Gràfica 5: Grau d'errors de concordança de nombre i persona i inadequació verbal. Grup A.....	21
Gràfica 6: Grau d'errors de concordança de nombre i persona i inadequació verbal. Grup B.....	22
Gràfica 7: Resultats finals de la redacció. Grup A i B.....	23
Gràfica 8: Resultats finals dels exercicis. Grup A i B.....	24

ANÀLISI D'ERRADES: LA CONCORDANÇA DE NOMBRE EN ALEMANYS ARPENENTS DE CASTELLÀ

RESUM. En els darrers anys l'estudi de la llengua castellana com a llengua estrangera ha anat en augment i, d'aquesta manera, ha ascendit el nombre de treballs d'investigació que s'emmarquen dins de l'anàlisi comparativa i d'errors en les llengües. Alguns d'aquests estudis d'errors s'han centrat en aspectes com poden ser la gramàtica, la sintaxi i la semàntica que han donat com a fruit diversos manuals d'ajuda (Sandig, 1989; Beitscher, Valle i Gonzáles, 2001; Dificultades del español para hablantes de alemán, 2003, entre d'altres) i gramàtiques (Dreyer i Schmitt, 1991; Duden, 1993; Heringer, 1995, entre d'altres).

Aquest treball analitza els errors de concordança de nombre (singular, plural en subjectes alemanys, d'entre 18 i 20 anys, que tenen com a llengua com a llengua materna (L1) l'alemany i/o el turc o polonès i es caracteritzen per haver rebut una formació prèvia d'altres llengües estrangeres (L2, L3, L4) com ara l'anglès i/o el francès. Aquests vint subjectes els hem subdividit en dos grups respecte a la seva antiguitat d'estudi en llengua castellana (el grup A: 1 any; 10 estudiants i el grup B: 2 anys; 10 estudiants).

Els resultats demostren que els subjectes germanoparlants de L1: alemany o alemany-turc; alemany-polonès, presenten el mateix nivell de problemes en les estructures de singular i de plural. També mostren que el fet de ser bilingüe alemany d'una llengua de la família turquesa com és el turc o d'una llengua de la família eslava com ara el polonès no és un tret avantatjós per a resoldre exercicis o crear exemples que tinguin concordança de nombre. Finalment, hem demostrat que el nivell del grup A amb el grup B no s'allunya massa pel que fa a la concordança de nombre.

PARAULES CLAU: concordança de nombre, germanoparlants, error, correcte.

1. INTRODUCCIÓ

En el món que ens envolta, sembla evident que l'adquisició de llengües L2, L3 i L4 ha anat en augment. En els darrers 20 anys, gran part de la recerca s'ha centrat en el camp de l'anàlisi d'errors passant per diferents parells de llengües des de les més *internacionals* com ara l'anglès i l'espanyol fins a d'altres de minoritàries com el català i el basc. La major quantitat de bibliografia sobre l'estudi d'errors es troba en anglès, degut a la situació d'aquesta llengua com a llengua internacional de comunicació.

Cal dir que la llengua castellana és la tercera llengua més parlada al món, amb uns 357.000.000 parlants (Badia, 2002) i s'hi inclouen uns 450.000.000 parlants de segona llengua. Aquest fet ha provocat que, per una banda, l'estudi de la llengua castellana com a llengua estrangera vagi en augment i, per altra, que hagi ascendit el nombre de treballs d'investigació que s'emmarquen dins de l'anàlisi comparativa i d'errors en les llengües. Alguns d'aquests estudis d'errors s'han centrat en aspectes com poden ser la gramàtica, la sintaxi i la semàntica que han donat com a fruit diversos manuals d'ajuda (Sandig, 1989; Beitscher, Valle i Gonzáles, 2001; *Dificultades del español para hablantes de alemán*, 2003, entre d'altres) i gramàtiques (Dreyer i Schmitt, 1991; Duden, 1993; Heringer, 1995, entre d'altres). Aquest estudi s'emmarca dins de l'anàlisi d'errors sintàctics-morfològics, centrant-se en errors de concordança de nombre (singular-plural) i els subjectes analitzats són alemanys aprenents de castellà com a L3 o L4.

Hem decidit analitzar la concordança de nombre ja que és un dels aspectes que presenta dificultats en germanoparlants estudiants de castellà però també a bilingües d'alemany (ex. alemany-polonès o alemany-turc). En alemany, les formes verbals de singular de 1^a, 2^a i 3ª tenen la terminació *-e*, *-st*, *-t*, mentre que la 1^a, 2^a i 3^a de plural són *-en*, *-t*, *-en*. Per tant, les terminacions de la 1^a i 3ª són coincidents (*-en*). En castellà, les formes verbals del singular de 1^a, 2^a i 3ª són *-o*, *-as/-es*, *-a/ -e*, mentre que la 1^a, 2^a, 3^a de plural *-(a/e/i)mos*, *-(a/e)is*, *-an/en*. D'aquesta manera, hem realitzat un anàlisi tant descriptiu com comparatiu que va dirigit a determinats aspectes conflictius com poden ser l'ús

de *die Leute* plural mentre que *la gente* en castellà és singular, altres noms col·lectius com *la mayoría* (+ singular) respecte *die Meisten* (+ plural). També, excepcions de substantius amb terminació –s que són singulars i no plurals, tal i com normalment es construeixen els plurals en castellà, per exemple *paraguas* i *cumpleaños*. Per últim, hem volgut destacar les estructures de subjecte que componen una frase múltiple com poden ser *tú y el* (= vosotros), *tú y yo* (= nosotros).

Pel que fa a les hipòtesis, la hipòtesi número 1 és que la majoria dels germanoparlants de L1: alemany o L1: alemany-turc; alemany-polonès que estudien espanyol a un nivell inicial-intermig presenten problemes en les estructures de singular i de plural, pel que fa a la concordança de nombre. Com a hipòtesi número 2, partim de la idea que tots aquells subjectes que són bilingües alemany– (polonès o turc) cometem menys errors que els L1: alemany. Finalment, com a hipòtesi número 3, direm que el grup B (nivell 2) tenen menys errors que el grup A (nivell 1).

2. MÈTODE

2.1. SUBJECTES

Els subjectes que hem triat per a realitzar aquesta anàlisi d'errors són nois i noies, d'entre 18-20 anys, que cursen un mòdul de comerç al centre d'estudis *Louis-Baare-Schule* de Bochum. Els vint individus analitzats tenen com a llengua materna (L1) l'alemany i/o el turc o polonès i es caracteritzen per haver rebut una formació prèvia d'altres llengües estrangeres (L2, L3, L4) com ara l'anglès i/o el francès. Aquests vint subjectes els hem subdividit en dos grups respecte a la seva antiguitat d'estudi en llengua castellana (el **grup A**: 1 any; 10 estudiants i el **grup B**: 2 anys; 10 estudiants). Pel que fa a les hores que els subjectes es dediquen a estudiar el castellà, és tant pel grup A com el grup B de 4 hores setmanals. També hem tingut en compte altres factors externs com ara si han fet alguna estança a Espanya o si realitzen alguna altra activitat extra que no s'emmarqui dins del complement de formació del mòdul.

Formació	Edat	Sexe	Nacionalitat	Llengua materna	Altres Llengües	Període de l'estudi / Lloc de l'estudi	Nº Subj	Nivell socio-econòmic	Anys d'estudi del castellà
FP	18-20	H/D	DE	Alemany Altres: turc i polonès	Anglès Francès Castellà	-Maig/ Juny 2008 - Centre formatiu <i>Louis-Baare-Schule</i> de Bochum (Alemanya)	Grup A: 10 Grup B: 10	Mitjà	Grup A: 1 any Grup B: 2 anys

TAULA 1. Variables dels subjectes analitzats

2.2. MATERIALS

El material didàctic que utilitzen els subjectes per aprendre castellà és *¡Claro que sí!* i pel grup A i *Línea uno* al grup B, aquest últim grup havia utilitzat el mateix llibre *¡Claro que sí!* al nivell 1. Aquest material didàctic l'hem revisat amb l'objectiu de tenir en compte el nivell del qual parteixen els subjectes d'ambdós grups i poder distribuir els diferents exercicis que componen una prova, que ens servirà de referència principal a la investigació. La prova l'hem distribuïda en tres exercicis tancats —d'omplir, relacionar i compondre— i un exercici obert —una redacció—, que avaluarem seguint el sistema de puntuació 0 i 1 (0= incorrecte/ 1= correcte).

Quant a l'altre material utilitzat, hem facilitat un qüestionari per saber el perfil dels individus —dades personals, dades lingüístiques i dades sobre el castellà—. Tot aquest material, que ha estat distribuït als 20 subjectes, ha estat tramès a la professora de castellà del mòdul en format paper. La transmissió dels resultats ha estat realitzada per escrit (vegeu a l'annex).

2.3. PROCEDIMENT

Els subjectes, que formen part de la investigació, els hem distribuït en dos grups: el grup A (entre 18-20 anys; nivell 1) i el grup B (entre 18-19 anys; nivell 2). El procés d'anàlisi l'hem iniciat quan la professora ha presentat el tema de la concordança a la classe, que ha estat un tema nou pel grup A (nivell 1) i un tema de recordatori pel grup B (nivell 2). Aquesta presentació ha constatat d'una explicació oral de la professora i d'una presentació en suport paper, que li hem facilitat a la professora i que ha distribuït als deu alumnes de cada grup. Tots els subjectes, tant del grup A com del B, han contestat les mateixes preguntes del test sense mirar l'explicació en suport paper una setmana després de la presentació del tema.

Aquest test es compon de quatre preguntes —tres de tancades: omplir buits de les frases, relacionar elements de frases i crear exemples; una d'oberta: redactar un text —en el nivell 1 hem plantejat una redacció d'una descripció personal i en el nivell 2 d'una descripció d'algún indret—, que han realitzat en un temps límit de 50 minuts. La distribució del temps és la següent: 25 minuts per fer els exercicis de concordança i 25 minuts per fer l'exercici de redacció. Els materials els hem distribuït als dos grups A i B i han estat avaluats seguint el model 0= incorrecte; 1= correcte. El test l'hem elaborat tenint en compte el nivell general del curs i hem cregut pertinent partir d'un nivell inicial-mitjà*. Pel que fa a la recollida de dades va tenir lloc el mes de maig de 2008. La durada de la recollida va ser de 2 setmanes a conseqüència dels problemes amb els subjectes que són a l'estranger i el temps limitat del qual disposàvem.

*Nivell inicial-mitjà				
ESCRIURE	PARLAR		COMPRENDRE	
<i>Expressió escrita</i>	<i>Expressió oral</i>	<i>Interacció oral</i>	<i>Comprensió de lectura</i>	<i>Comprensió auditiva</i>
Escriure notes i missatges breus i senzills relatius a la necessitat immediata. Escriure cartes personals molt senzilles (p.ex. per agrair alguna cosa a algú).	Utilitzar una sèrie d'expressions i frases per a descriure amb termes senzills la família i altres persones, les condicions de vida, l'origen educatiu, el treball actual, etc.	Tasques senzilles i habituals que requereixen un intercanvi simple i directe d'informació sobre activitats i assumptes quotidians. Comprendre a un nivell suficient.	Llegir textos molt breus i senzills.	Comprendre frases i vocabulari habitual sobre temes d'interès personal (informació personal i família bàsica, compres, lloc de treball. Captar la idea principal d'avisos i missatges breu, clars i senzills.

TAULA 2. Descripció de les habilitats dels subjectes de nivell *Pre-Intermediate* (Consell Europeu)

2.4. ANÀLISI

Hem sotmès els 20 subjectes germanoparlants a un qüestionari sociolingüístic i a un test escrit en castellà per analitzar els errors de concordança de nombre (sing. / plur.) en certs casos com ara en frases múltiples (ex. tú y él, él y yo) i en errors més freqüents: en casos en què el verb ha d'anar en singular o en plural i en altres verbs (ex. agradar, gustar). Les variables més importants de les quals partirem són les següents:

1. Nivell de castellà
2. Nacionalitat
3. L1
4. Altres llengües estrangeres (L2 –L4)

Per una banda, hem analitzat els tests que s'han agrupat a partir dels exemples proposats en els tres exercicis controlats i, per altra banda, les redaccions que hem avaluat tenint en compte la variable d'exercici obert, per tant més espontani que el preliminar. Després de consultar els exercicis de gramàtica de *Knaurs deutsche Gramatik* 1989; Dreyer i Schmitt, 1991 i la guia didàctica de Heringer, 1995, hem elaborat un criteri de classificació dels errors de concordança de nombre entre subjecte i verb, distribuint-los per exercicis (exercicis: 1-3) i classificant-los en funció del contrast de l'L1 i l'L2 i, en alguns casos, de l'L3 i l'L4.

A la classificació, hem tingut molt el compte la variable nacionalitat i llengua materna per a poder analitzar el fenomen d'error interlingüístic ja sigui de l'alemany i/o turc o polonès. Cal esmentar que, degut al gran nombre d'errors de concordança de persona i de conjugació que apareixen en el text, hem decidit classificar-los a la taula juntament amb els errors esmentats anteriorment, però ens centrarem en les dades de concordança de nombre. A continuació, classificarem els errors comesos pels deu subjectes del grup A (nivell 1), que inclourem a la següent taula:

- Errors en els exercicis de la prova (vegeu a l'annex)

SUBJECTE	ERRORS EXERCICI 1 (omplir els buits)	ERRORS EXERCICI 2 (relacionar les oracions)	ERRORS EXERCICI 3 (crear exemples)	INFORMACIÓ ADDITIONAL (Nacionalitat, L _y)
1	Tú y él vivéis* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: conjugació] [Solució: vivís]	Las bolsas está* vacías. [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: están]	-Tot correcte -Han deixat en blanc l'apartat c) i f)	Alemany L1: Alemany-turc L2: Anglès L3: Castellà
2	Tot correcte	Su paraguas son* muy pequeño. [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: es]	-Tot correcte -Han deixat en blanc l'apartat c) i f)	Turc L1: Alemany-turc L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
3	Tot correcte	Su paraguas está* elegante [Tipus d'error: vb. Ser/estar] [Solució: es]	-Tot correcte -Han deixat en blanc l'apartat c) i f)	Alemany L1: Alemany-turc L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
4	Tú y él vivéis* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: conjugació] [Solució: vivís]	Los alrededores es* contaminados. [Tipus d'error: concordança de nombre + error vb. Ser/ estar] [Solució: estan] [Altres: el subjecte ha tatxat l'opció plural i després ha posat l'opció singular]	¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene] ¿Te gustas* las manzanas? [Tipus d'error: concordança de persona] [Solució: gustan]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Castellà

SUBJECTE	ERRORS EXERCICI 1 (omplir els buits)	ERRORS EXERCICI 2 (relacionar les oracions)	ERRORS EXERCICI 3 (crear exemples)	INFORMACIÓ ADDITIONAL (Nacionalitat, L _y)
5	Tú y él vivéis* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: conjugació] [Solució: vivís]	Su paraguas son* muy pequeño. [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: es]	¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
6	María y Luis bailáis* flamenco. [Tipus d'error: concordança de persona] [Solució: bailan] Tú y él viven* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: concordança de persona] [Solució: vivís]	Su paraguas está* elegante. [Tipus d'error: vb. Ser/estar] [Solució: es]	¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene] ¿De dónde veneís* ese grupo? [Tipus d'error: conjugació] [Solució: viene]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Castellà
7	Tú y él váis* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: conjugació] [Solució: vivís]	Las bolsas son* vacías. [Tipus d'error: vb. Ser /estar] [Solució: están]	-Tot correcte -Han deixat en blanc l'apartat c) i f)	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
8	Tú y él váis* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: conjugació] [Solució: vivís]	Las bolsas son* vacías. [Tipus d'error: vb. Ser /estar] [Solució: están] Los alrededores son* contaminados. [Tipus d'error: vb. Ser/estar] [Solució: estan]	-Tot correcte -Han deixat en blanc l'apartat c) i f)	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
9	María y Luis baila* flamenco. [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: bailan]	Las bolsas son* vacías. [Tipus d'error: vb. Ser /estar] [Solució: están]	¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
10	Tú y yo salís* muy tarde. [Tipus d'error: concordança de persona] [Solució: salimos]	Las bolsas son* vacías. [Tipus d'error: vb. Ser /estar] [Solució: están]	¿Qué gente habes* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Llatí L4: Castellà

Taula 3. Anàlisi d'errors als exercicis grup A

Els errors que han realitzat els deu subjectes de nivell 1, pel que fa als tres exercicis que s'han redactat, han estat variats. Els subjectes, en general, han comès errades en quatre aspectes que van des de la concordança de nombre, persona i l'ús inadequat verbal fins a aspectes de la conjugació i del verb ser/estar. De l'aspecte de la concordança de nombre, hi han aparegut les següents errades: *Las bolsas **está** vacías* (subjecte 1); *Su paraguas **son** muy pequeño* (subjecte 2); *Los alrededores **es** contaminados* (subjecte 4); *Su paraguas **son** muy pequeño* (subjecte 5); *María y Luis **baila** flamenco* (subjecte 9). Quant a l'ús inadequat del verb *haber* amb el sentit de *tener* ho trobem en múltiples exemples ¿*Qué gente **habe/habes** dinero?* (subjecte 4, 5, 6 ,9 i 10).

La resta de subjectes (subjecte 1, 2, 3, 7) no tenen malament aquest exemple ja que han deixat en blanc tant l'exemple (f) com també l'exemple (c) de l'apartat tres del bloc d'exercicis. Pel que fa als aspectes de conjugació, hi ha aparegut greus problemes en el cas dels subjectes múltiples i el verb *vivir*: *Tú y él **vivéis/vaís** en un piso en Barcelona* (Subjecte 1, 4, 5, 6, 7), la resta de subjectes 2, 3, 8, 9 i 10 han tractat aquest punt correctament. També hi han aparegut dos errors de concordança de persona ¿*Te **gustas** las manzanas?* (subjecte 4) i *María y Luis **bailáis** flamenco* (subjecte 6). L'últim tipus d'errada que destacarem és la del verb ser i estar *Su paraguas **está** elegante* (subjecte 3 i 6), *Los alrededores **es** contaminados* (subjecte 4 i 8), *Las bolsas **son** vacías* (subjecte 7, 8, 9 i 10).

- Errors a la redacció (vegeu a l'annex)

SUBJECTE	EXEMPLE/ TIPUS D' ERROR / OBSERVACIONS
1	Tot correcte [Observacions: Utilitza les formes verbals de primera persona del singular per exemple: <i>estudio, aprendo, soy, tengo, me gusta</i>]
2	Tot correcte [Observacions: Utilitza les formes verbals de primera persona del singular però també la tercera persona del singular i plural per exemple: <i>es, soy, tienen, tengo</i>]
3	Teng* 18 años → Tengo 18 años [Error de conjugació] [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>soy, tengo, vivo, visito</i>]
4	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>es, vivo, voy, hace</i>]
5	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>tengo, soy, vivo, está, es, hay, hace</i>]

SUBJECTE	EXEMPLE/ TIPUS D' ERROR / OBSERVACIONS
6	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>tengo, soy, es, vivo</i>]
7	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>tengo, soy, es, voy</i>]
8	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>es, tengo, soy, se llama</i>]
9	Mi hermano es* dieciseis y mi hermano es* dieciocho años → Mi hermano tiene dieciseis y mi (otro) hermano tiene dieciocho años. [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>es, soy, voy, tengo</i>]
10	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>tengo, soy, es</i>]

Taula 4. Anàlisi d'errors de redacció grup A

Els errors que han realitzat els deu subjectes de nivell 1, pel que fa a l'exercici de redacció, han estat força reduïts. La majoria ha redactat un text breu amb estructures senzilles (Subj. + Vb. + Complement) i curtes (ús abusiu del punt). Generalment, tots els subjectes han utilitzat els verbs *haber, ser, tener, ir, vivir, hacer* i, en alguns casos, han utilitzat els verbs *aprender, estudiar, gustar* (subjecte 1) i *llamarse* (subjecte 8). El temps verbal sempre ha estat el present del mode indicatiu (ex. *Soy, tengo, etc.*) i la persona verbal, que més han usat, és la 1^a i 3ª del singular (ex. *Mi cumpleaños es el veinte de noviembre; Tengo los ojos negros; En Bochum no hace mucho calor*), excepte en un cas (subjecte 2), que ha redactat l'exemple *Mis hermanos tienen cincuenta años*, en la 3ª persona del plural.

Altres errors han estat a nivell de conjugació **Teng* 18 años**, on el subjecte 3 ha oblidat de d'escriure la "o" final [**tengo**] i de tipus interligüístic (ex. *Mi hermano es dieciseis y mi hermano es dieciocho años*), en què el subjecte 9 ha seguit el model alemany, utilitzant el verb *sein* per expressar l'edat (ex. *Ich bin 18 Jahre Alt / vb. Sein = ser*), en comptes d'escriure la forma del verb *tener*, tal i com s'expressa en castellà (ex. *Tengo 18 años*). A continuació, classificarem els errors comesos pels deu subjectes del grup B (nivell 2), que inclourem a la següent taula:

- Errors en els exercicis de la prova (vegeu a l'annex)

SUBJECTE	ERRORS EXERCICI 1 (omplir els buits)	ERRORS EXERCICI 2 (relacionar les oracions)	ERRORS EXERCICI 3 (crear exemples)	INFORMACIÓ ADDITIONAL (Nacionalitat, L _y)
1	Tot correcte	Tot correcte [Observacions: Repetició de dos verbs ser estar → la gente es* está muy pequeña]	¿De dónde vienen* ese grupo? [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: viene]	Alemany L1: Alemany- polonès L2: Anglès L3: Castellà
2	Tú y él vivéis* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: conjugació] [Solució: vivís]	Los alrededores está* contaminados. [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: están]	¿Te gustan* las manzanas? [Observacions: ha tatxat <i>gustas</i> i ha posat finalment <i>gustan</i>]	Turc L1: Alemany- polonès L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
3	Tot correcte	Mi cumpleaños está* el 4 de abril. [Tipus d'error: verb Ser/estar] [Solució: es]	¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
4	Tot correcte	Tot correcte	¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
5	Tot correcte	Los alrededores está* contaminados. [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: están]	¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
6	Tú y él viven* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: conjugació] [Solució: vivís]	Las bolsas son* muy vacías. [Tipus d'error: vb. Ser/estar] [Solució: están]	¿Te gustan* las manzanas? [Observacions: ha tatxat <i>gustas</i> i ha posat finalment <i>gustan</i>]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
7	Tot correcte	Su paraguas está* muy pequeño. [Tipus d'error: vb. Ser/estar] [Solució: es]	¿Te gustan* las manzanas? [Observacions: ha tatxat <i>gustas</i> i ha posat finalment <i>gustan</i>]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Francès L4: Castellà
8	Él y ella conocen* en Alemania. [Tipus d'error: conjugació verbal] [Solució: se conocen]	Los alrededores es* contaminados. [Tipus d'error: vb Ser/estar i concordança de nombre] [Solució: están]	¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Castellà

SUBJECTE	ERRORS EXERCICI 1 (omplir els buits)	ERRORS EXERCICI 2 (relacionar les oracions)	ERRORS EXERCICI 3 (crear exemples)	INFORMACIÓ ADDITIONAL (Nacionalitat, L _y)
9	Tú y él vivéis* en un piso en Barcelona. [Tipus d'error: conjugació] [Solució: vivís]	Las bolsas está* vacías. [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: están]	a) ¿Qué gente habe* dinero? [Tipus d'error: ús inapropiat del verb] [Solució: tiene] b) ¿Te gusta* las manzanas? [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: gustan]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Castellà
10	Tot correcte	Tot correcte	¿Te gusta* las manzanas? [Tipus d'error: concordança de nombre] [Solució: gustan]	Alemany L1: Alemany L2: Anglès L3: Castellà

Taula 5. Anàlisi d'errors als exercicis grup B

Els errors que han realitzat els deu subjectes de nivell 2 al grup B, pel que fa als tres exercicis que s'han proposat com a test, han estat ben diferents. Alguns errors han estat de nombre i persona, d'altres de conjugació i l'ús inadequat de verbs com ser i estar. De l'aspecte de concordança de nombre, punt important de l'estudi, hem trobat errades del tipus *¿De dónde **vienen** ese grupo?* (subjecte 1), *Los alrededores **está/es** contaminados* (subjecte 2, 5, 8 i 9), *¿Te **gusta** las manzanas?* (subjecte 9 i 10).

En referència a l'ús inadequat del verb *haber* amb el sentit de *tener* ho trobem en múltiples exemples *¿Qué gente **habe/habes** dinero?* (subjecte 3, 4, 5, 8 i 9). Pel que fa a la conjugació, hem destacat problemes com *Tú y él **vivéis/viven** en un piso en Barcelona* (subjecte 2, 6 i 9), *Él y ella **conocen** en Alemania* (subjecte 8). En aquest cas no hi ha aparegut cap errada de concordança de persona. L'últim punt que destacarem és verb ser i estar que, degut a la inexistència de la diferència d'aquests verbs en alemany, provoca errades com ara *Mi cumpleaños **está** el 4 de abril* (subjecte 3), *Las bolsas **son** muy vacías* (subjecte 6), *El paraguas **está** muy pequeño* (subjecte 7), *Los alrededores **es** contaminados* (subjecte 8).

- Errors a la redacció (vegeu a l'annex)

SUBJECTE	EXEMPLE/ TIPUS D' ERROR / OBSERVACIONS
1	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera del singular i plural per exemple: <i>voy, quiero, vamos</i>]
2	Tot correcte [Observacions: Utilitza les formes verbals de primera persona del singular per exemple: <i>voy, lavo, salgo, pinto, me acuesto</i>]
3	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la tercera del singular per exemple: <i>está, hay, hace, presenta</i>]
4	Tot correcte [Observacions: Utilitza perífrasis verbals a la primera persona del singular per exemple: <i>voy a ir</i> i la primera del plural <i>vamos a nadar</i>]
5	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera persona del singular i la tercera del plural per exemple: <i>me llamo, soy, estudio, son, hablo, gusta</i>]
6	El tiempo está* bueno → El tiempo es* bueno [Observacions: l'ús inadequat del verb ser/estar] [Altres observacions: Utilitza perífrasis verbals a la primera persona del singular com ara <i>voy a ir</i> i la tercera del singular <i>puede llegar</i> . També utilitza altres formes de la primera i tercera del singular <i>hace, está, soy</i>]
7	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>está, hay, es</i>]
8	Tot correcte [Observacions: Utilitza la forma verbal de la primera persona del singular i la tercera del plural per exemple: <i>son, es, vamos, hay, es</i>]
9	Tot correcte [Observacions: Utilitza una perífrasis verbal <i>voy a ir</i> ; pel que fa a la resta la forma verbal és la primera persona del singular i la tercera del plural per exemple: <i>volaremos, trabajaremos, es</i>]
10	El tiempo de Alemania hace* muy malo → El tiempo de Alemania es* muy malo [Observacions: ús inadequat del verb] [Altres observacions: Utilitza la forma verbal de la primera i tercera persona del singular per exemple: <i>hace, llueve, está</i>]

Taula 6. Anàlisi d'errors de redacció grup B

Els errors que han realitzat els deu subjectes de nivell 2, quant a l'exercici de redacció, han estat molt pocs. Tots els subjectes han redactat un text breu amb estructures i, en aquest cas, hi destaquem que el vocabulari és més complex que les redaccions del grup A (nivell 1). Tot i que a la majoria de subjectes ha utilitzat els verbs *ser, estar, ir, hacer*, també han aparegut verbs com *nadar, salir, pintar, estudiar, hablar, gustar, trabajar, volar*. Cal destacar que, a diferència dels subjectes del grup A, aquests utilitzen la perífrasis verbals. El temps verbal no sempre ha estat el present (ex. *Soy, voy, salgo, pinto*), sinó també han aparegut verbs en futur com ara *volaremos, trabajaremos* (subjecte 9).

La persona verbal que més ha aparegut és la 1^a i 3ª del singular (ex. *La ciudad Sydney es fenomenal, es muy grande y la playa es fantàstica; Llueve todo el día*), però també la 1ª del plural (ex. *Vamos con nuestros amigos al Biggesee*). També hi han aparegut altres errors com ara *El tiempo está bueno*, en comptes de *El tiempo es bueno*, que s'emmarcarien dins de l'àmbit de l'ús inadequat del verb ser i estar i de tipus interlingüístic (ex. *El tiempo de Alemania hace muy malo*), en què el subjecte 10 ha seguit el model alemany (ex. *Es macht [x] Wetter*), en comptes d'escriure la forma del verb ser, tal i com s'expressa en castellà (ex. *El tiempo en Alemania es muy malo*).

3. RESULTATS

Els resultats els hem presentat dividits en dos grups: el grup A (nivell 1) exercicis i redacció; grup B (nivell 2) exercicis i redacció.

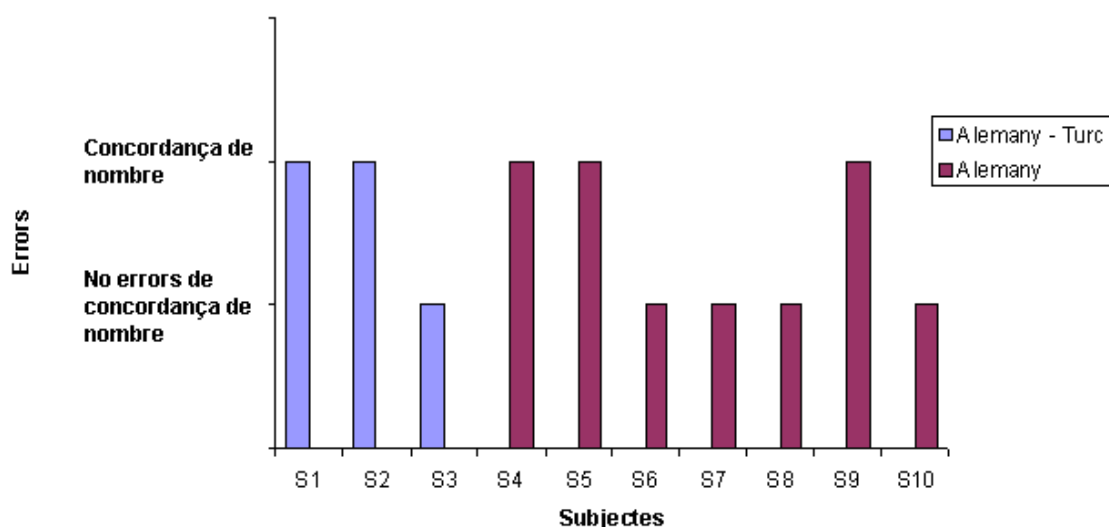
Grup A (18-20 anys)

Grup B (18-19 anys)

En aquesta investigació no hem aplicat una anàlisi estadística pel que fa als referents de concordança de persona o d'inadequació verbal ja que en aquest estudi volem focalitzar l'aspecte de concordança de nombre.

Les gràfiques 1, 3 mostren que la xifra de subjectes d'L1: alemany que cometen errors de concordança de nombre és de 3 subjectes sobre 4 tant en el grup A com B i els subjectes d'L1: alemany- turc / alemany- polonès tenen problemes en aquest aspecte 2 de 3 subjectes tant del grup A com del grup B. Mentre que les gràfiques 2, 4 mostren que 2 subjectes de 5 del grup A presenten problemes de singular i els 3 restants comet errors de plural; 4 dels 5 subjectes del grup B té problemes en el plural i 1 només en el singular. Per tant, l'aspecte que presenta més dificultats és la forma de plural. Els resultats de les gràfiques 5 i 6 han estat escassos (1%-0%) i les gràfiques 8 i 9 ens mostren els resultats finals que són molt lineals, presenten els mateixos errors el nivell 1 que el nivell 2.

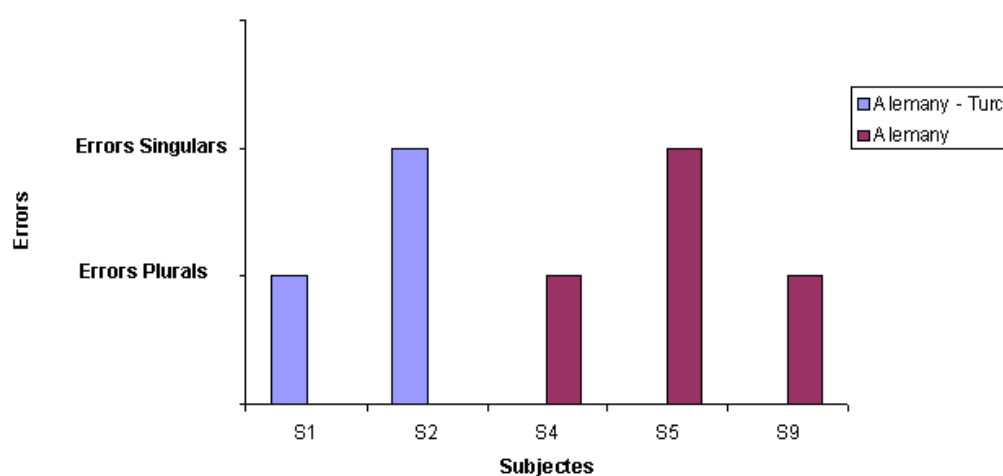
GRUP A (resultats dels exercicis)

Gràfica 1. Nivell d'aparició d'errors de concordança de nombre. Grup A (N:10)
Font: Elaboració pròpia

A la primera gràfica hi observem que els resultats del grup A ha estat equitatiu. Partint de la classificació 0= incorrecte 1= correcte, 5 dels 10 subjectes enquestats (subjecte 1, 2, 4, 5 i 9) tenen problemes de concordança de nombre, mentre que la resta dels 5 subjectes (subjecte 3, 6, 7, 8 i 10) no han presentat aquest tipus de problema a la part d'exercicis tancats. Pel que fa a la informació lingüística dels enquestats, els subjectes 1, 2 i 3 tenen com a L1 el turc i l'alemany, mentre que la resta de subjectes té com a L1 l'alemany. Per tant, 2 dels 3 subjectes, que tenen d'L1: alemany-turc, presenta problemes de concordança de nombre i el subjecte restant no mostra dificultats en aquest apartat. Quant als L1 d'alemany, 3 dels subjectes presenten problemes de concordança de nombre, mentre que els 4 subjectes restants no té dificultats en aquest punt.

GRUP A (Errors de singular i errors de plural)

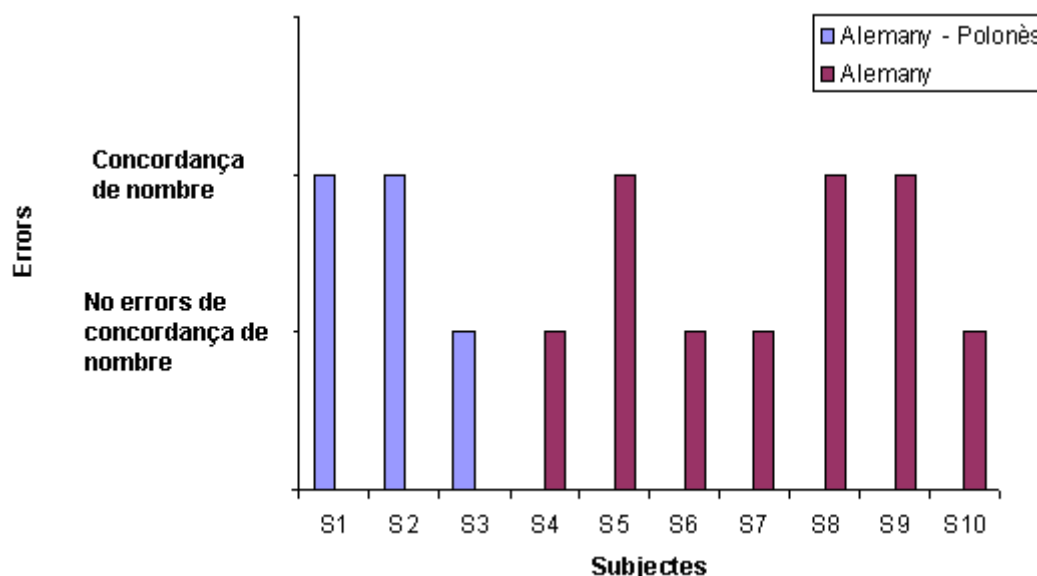

Gràfica 2. Tipologia d'error de concordança de nombre. Grup A (N:10)
Font: Elaboració pròpia

Pel que fa a la segona gràfica, hem classificat el tipus d'error de concordança de nombre segons sigui de singular o de plural. D'aquesta manera, 2 subjectes tenen dificultats en la construcció de plurals i els altres 3 té problemes en la construcció de singular. D'aquests cinc subjectes, hi ha hagut 1 subjecte d'L1: alemany-turc i 1 subjecte d'L1: alemany que ha tingut problemes en el plural.

La resta de subjectes que han comès errades en el singular han estat 1 subjecte d'L1: alemany-turc i 2 dels subjectes amb L1: alemany.

Grup B (resultats dels exercicis)

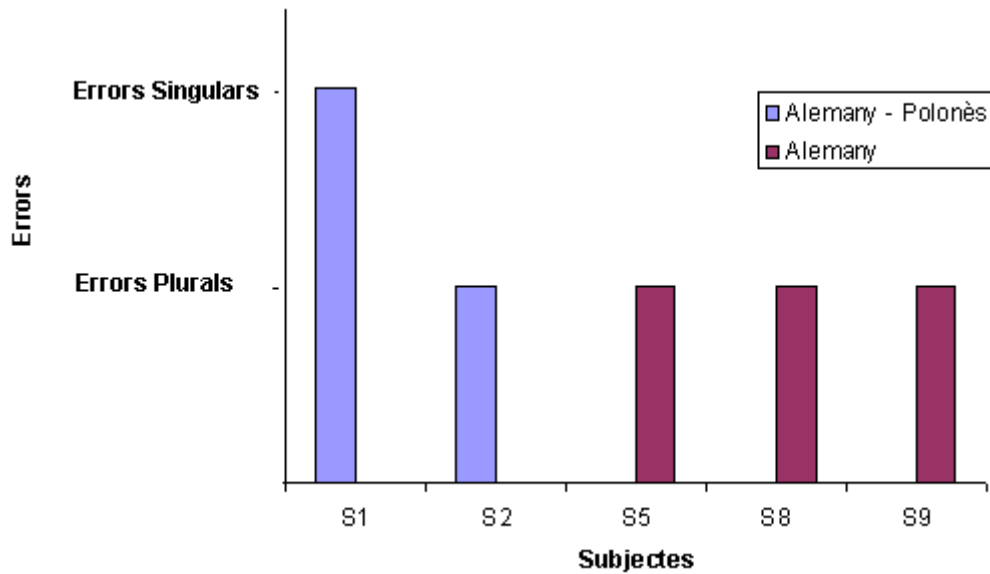

Gràfica 3. Nivell d'aparició d'errors de concordança de nombre. Grup B (N:10)
Font: Elaboració pròpia

A la tercera gràfica hi observem que el resultat a tornat a ser equitatiu, ja que 5 dels subjectes enquestats del grup B (subjecte 1, 2, 5, 8 i 9) presenten problemes de concordança de nombre i la resta de 5 subjectes (subjecte 3, 4, 6, 7 i 10) no han presentat aquest tipus de problema. Quant a la informació lingüística dels enquestats, els subjectes 1, 2 i 3 tenen com a L1 l'alemany i el polonès, mentre que la resta de subjectes té com a L1 l'alemany.

D'aquest grup de subjectes, 2 dels tres subjectes d'L1: alemany-polonès han comès errors de concordança de nombre i el subjecte restant no té dificultats en aquest punt. Pel que fa als subjectes d'L1: alemany, 3 dels subjectes presenten problemes de concordança de nombre, mentre que els 4 restants no té dificultats en aquest apartat.

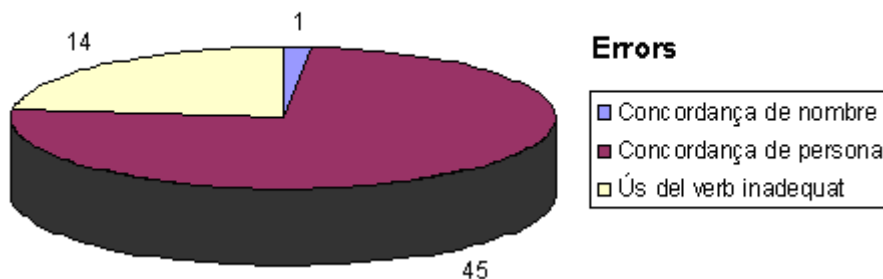
Grup B (Errors de singular i errors de plural)

Gràfica 4. Tipologia d'error de concordança de nombre. Grup B (N:10)
Font: Elaboració pròpia

Pel que fa a la quarta gràfica, hem classificat el tipus d'error de concordança de nombre dividint-ho en singular i plural. Els resultats d'aquesta gràfica han estat els següents: 1 subjecte d'L1: alemany-polonès comet errors de singular i els 4 subjectes restants (1 subjecte d'L1: alemany-polonès i 3 d'L1: alemany) han presentat problemes en les construccions de plural.

Grup A (resultats redacció)

Gràfic 5. Grau d'errors de concordança de nombre i persona i inadequació verbal. Grup A. (N:10)
Font: Elaboració pròpia

En aquest gràfic número 5, hi veiem reflectit el percentatge total d'errors que han realitzat els subjectes del grup A, pel que fa a l'exercici de redacció. El percentatge l'hem creat en funció dels nombres d'errors (1 error= 1%), en alguns casos, a partir d'un percentatge restant aproximat. Hem dividit aquest gràfic en errors de concordança de nombre, errors de concordança de persona i errors d'ús inadequat del verb. Com es pot observar, la majoria de subjectes ha comès errors de concordança de persona (un 45%), hi ha hagut un 14% que utilitzat inadequadament algun verb i, finalment, amb un percentatge molt reduït, només un 1%, ha comès errors de concordança. Aquest fenomen s'ha produït degut al nivell de les redaccions (curtes i breus) en què el marge de incorrecció és reduït.

Grup B (resultats redacció)

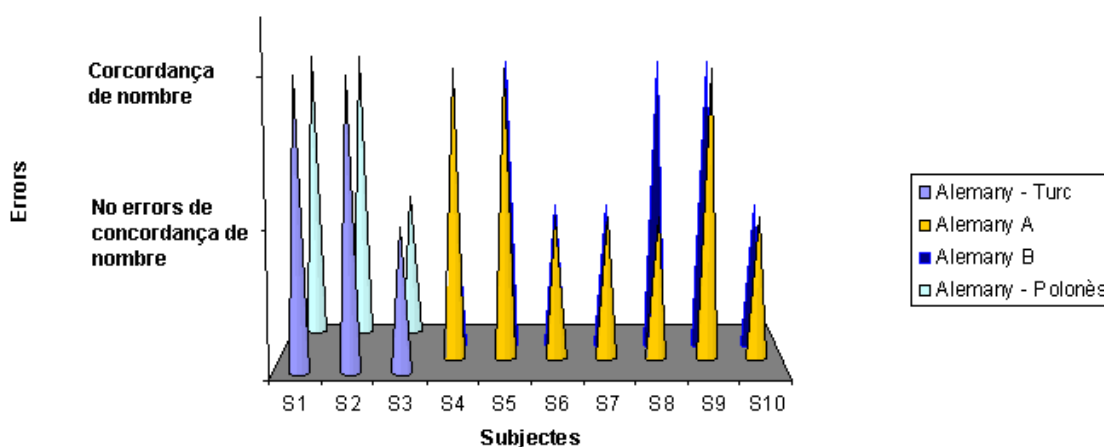
Gràfic 6. Grau d'errors de concordança de nombre i persona i inadequació verbal. Grup B. (N:10)
Font: Elaboració pròpia

En el gràfic 6, hi observem tres aspectes importants d'errors de redacció (errors de persona, nombre i d'inadequació verbal) del grup B amb els seus percentatges. Hem creat el percentatge en funció del nombre d'errors (1 error= 1%) i, en alguns casos, a partir del percentatge restant aproximat. Aquest gràfic s'ha dividit en errors de concordança de nombre, errors de concordança de persona i errors d'ús inadequat del verb. A la gràfica, observem que la majoria de subjectes ha comès errors de concordança de persona (un 40%), hi ha hagut un 20% que ha utilitzat inadequadament algun verb i, finalment, amb un 0%, no hi ha aparegut cap error de concordança de nombre.

D'aquests subjectes no hem pogut extreure massa informació, només que el grup B (nivell 2) no ha presentat cap problema en la concordança de nombre.

Comparant ambdues gràfiques tant del grup A com del grup B, hi observem que ha l'apartat que ha aportat més resultats ha estat la d'exercicis controlats que la d'una redacció. En canvi de la prova dels exercicis, s'ha produït la mateixa xifra d'errors de concordança de nombre 5 de 5 subjectes i aquests errors han estat de 3 errors de plural i 2 errors de singular (grup A) i 4 errors de plural i 1 error de singular (grup B).

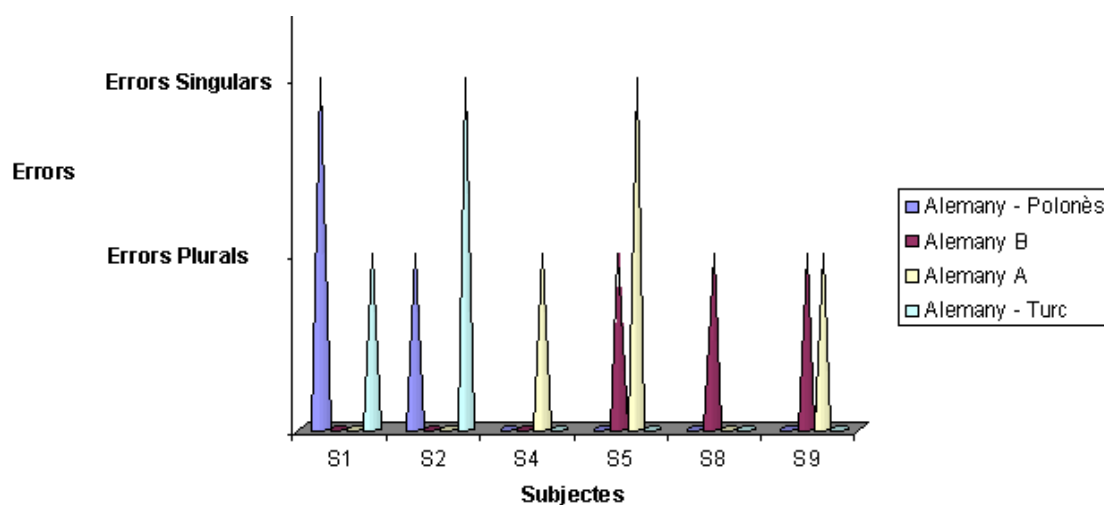
GRÀFIC DEL GRUP A I B dels exercicis

Gràfic 7. Resultats finals de la redacció. Grup A i B (N:20)
Font: Elaboració pròpia

Si observem aquest gràfic d'errors de concordança de nombre en els exercicis tant del grup A i B, veurem que els resultats es mantenen força estables. No hi apareixen massa oscil·lacions entre els resultats del grup A i B, en tots dos casos els subjectes han comès errors de concordança en els mateix nombre d'exemples. D'aquesta manera, el gràfic és molt lineal i no hi apareix cap tret que divergeixi dels altres.

GRÀFIC DEL GRUP A I B de la redacció

Gràfic 8. Resultats finals dels exercicis. Grup A i B (N:20)
Font: Elaboració pròpia

Quant a aquest gràfic d'errors de concordança de nombre tant del grup A i B, observem que els resultats són molt reduïts pel que només hi apareix una línia 1% dels errors de singulars i plurals. D'aquesta manera, no hem pogut extreure'n massa dades que ens serveixin per aquesta investigació.

4. CONCLUSIÓ

Per començar, podem dir que els subjectes de la nostra investigació, que són germanoparlants de L1: alemany o alemany-turc; alemany-polonès, presenten en el mateix nivell de problemes en les estructures de singular i de plural. Per tant, reafirmem la hipòtesi que havíem esmentat a l'inici de l'estudi, en què dèiem que tots dos grups cometien errors. Quant a la segona hipòtesi dels subjectes bilingües d'L1: alemany – polonès o turc comenten menys errors que els d'L1: alemany, no es compleix aquesta hipòtesi. Tant els bilingües L1: alemany- polonès o turc comenten els mateixos errors que els d'L1 alemany. Aquesta hipòtesi permet comprovar que el fet de ser bilingüe alemany d'una llengua de la família turquesa com és el turc o d'una llengua de la família eslava com ara el polonès no és un tret avantatjós per a resoldre exercicis o crear exemples que tinguin concordança de nombre.

Pel que fa a la tercera hipòtesi, hem partit de la hipòtesi que el nivell 1 tindria més errors que el nivell 2, tenint en compte la diferència de nivells i el temps dedicat. Però no ha estat així, la hipòtesi no s'ha confirmat. En tots dos casos, tant en el grup A com en el grup B, els subjectes han presentat errors i han estat força equitatiu, pel que no hem destacat massa diferència entre aquest dos nivells respecte aquest punt. D'aquesta manera, amb dues hipòtesis que no s'han complert i amb una que s'ha complert, hem mostrat un anàlisi descriptiu però també contrastiu de nivell interlingüístic en l'adquisició d'una llengua romàntica com és castellà i una llengua germànica com és l'alemany. Per això, esperem que, en un futur, es segueixin fent anàlisis d'aquests tipus per a poder detectar i crear nous manuals didàctics pel que fa a l'ensenyament de castellà per estrangers i, en concret, per estudiants alemanys.

Finalment, voldríem agrair la col·laboració del centre d'estudis *Louis-Baare-Schule* de Bochum i, especialment, a Katerina Kotaidou, la professora a qui hem facilitat tot el material i qui ho ha repartit als seus alumnes de castellà.

5. BIBLIOGRAFIA

- Badia; Capdevila (2002) *Diccionari de les llengües d'Europa*. Ed. Enciclopèdia Catalana
- Barros (2003) *Dificultades del español para hablantes de alemán*. Ed. s/m.
- Beitschre; Domínguez; Valle (2001) *Spanische übungsgrammatik für Anfänger*. Ed. Erich Schmidt.
- Dreyer; Schmitt (1991) *Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik*. Ed. Heuber.
- Götze; Hess-Lüttich (1989) *Knaurs deutsche Grammatik*. Ed. Droemer Knaur.
- Heringer (1995) *Grammatik und Stil*. Ed. Coernelsen.
- Krashen (1988) *Second language acquisition*. Ed. Prentince-Hall
- Ministerio de Educación (2004) *El español como lengua extranjera en Alemania*. Ed: Secretaría General Técnica.
- Portal de dades lingüístiques [en línia] http://www10.gencat.net/pres_casa_llengues/
- Portal del Consell europeu [en línia] http://europa.eu/european-council/index_es.htm
- Slaby; Grossmann. *Diccionario de las lenguas española y alemana*.
- Weinrich (1993) *Textgrammatik der deutschen Sprache*. Ed. Duden.

ANNEXOS

(QÜESTIONARI I TESTS)

CUESTIONARIO:

1. DATOS PERSONALES

- Nombre: _____
- Sexo: Masc. Fem.
- Fecha de nacimiento: ____/____/____
- Centro de estudios: _____
- Nacionalidad: _____
- Nivel socioeconómico: Bajo Mediano Alto

2. DATOS LINGÜÍSTICOS

- Lengua(s) primera(s): _____
- Primera lengua extranjera: _____
- Otras lenguas:
 1. _____ Contexto de aprendizaje: Natural Formal
 2. _____ Contexto de aprendizaje: Natural Formal
 3. _____ Contexto de aprendizaje: Natural Formal
- Otros datos relevantes (padres de diferentes nacionalidades, residencia en una zona bilingüe, etc.) _____

3. DATOS SOBRE EL ESPAÑOL

- Años de estudio: _____
- Lugar/es donde se aprendió: _____
- Experiencia en países de habla hispana: Sí No

Nombre y apellido(s): _____

Tiempo para hacer todos los ejercicios → máx. 25 minutos

EJERCICIOS DE CONCORDANCIA (1):

1. Ponga los verbos en forma correcta.

- a) Tú y él (vivir) _____ en un piso en Barcelona.
- b) María y Luis (bailar) _____ flamenco.
- c) Tú y yo (salir) _____ muy tarde.
- d) Él y ella (conocerse) _____ en Alemania.

2. Construya frases uniendo las palabras de las tres columnas.

Tus amigos		muy agradables.
Las bolsas	está	vacías.
La gente	están	muy pequeño.
Los alrededores	son	contaminados.
Su paraguas	es	elegante.
Mi cumpleaños	es	el 4 de abril.

- a) Tus amigos son muy agradables. _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____
- g) _____

Nombre y apellido(s): _____

Tiempo para hacer todos los ejercicios → máx. 25 minutos

3. Forme frases en las que aparezcan las palabras dadas.

a) ¿Cuándo / ser/ cumpleaños (de él)? ¿Cuándo es su cumpleaños?

b) ¿Te / gustar / las manzanas? _____

c) ¿Qué gente / haber/ dinero? _____

d) ¿Le / agradar / esta camisa? _____

e) ¿De dónde / venir / ese grupo? _____

f) ¿Os / apetecer / un bocadillo? _____